

**Improving the legal framework for improving the activities of the Chamber of
Advocates of the Republic of Uzbekistan**

**Abdijemilova Sholpanay Abdikalikovna,
Institute for analysis and regulatory impact
assessment of legislation under the Ministry of
Justice of the Republic of Uzbekistan**

Abstract

This thesis is devoted to the analysis of legal and institutional ways to improve the activities of the Chamber of Advocates in the development of the institute of the Bar in the Republic of Uzbekistan. The study covers the legal status, powers of the Chamber of Advocates and the problems associated with the implementation of the principle of self-government.

Keywords: bar, Chamber of Advocates, legal status, institutional independence, self-government, rule of law

**O‘zbekiston Respublikasi Advokatlar Palatasi faoliyatini takomillashtirishning
huquqiy asoslarini takomillashtirish**

**O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi
huzuridagi qonunchilikni tahlil qilish va
tartibga solish ta’sirini baholash instituti bosh
yuriskonsulti Abdijemilova Sholpanay
Abdikalikovna**

Annotatsiya

Mazkur tezis O‘zbekiston Respublikasida advokatura institutini rivojlantirishda **Advokatlar palatasi** faoliyatini takomillashtirishning huquqiy va institutsional yo‘llarini tahlil qilishga bag‘ishlangan. Tadqiqotda Advokatlar palatasining huquqiy maqomi, vakolatlari hamda o‘zini o‘zi boshqarish tamoyilini amalga oshirish bilan bog‘liq muammolar yoritiladi.

Kalit so‘zlar: advokatura, Advokatlar palatasi, huquqiy maqom, institutsional mustaqillik, o‘zini o‘zi boshqarish, huquqiy davlat

Huquqiy davlat va fuqarolik jamiyatini shakllantirishda advokatura instituti muhim o‘rin egallaydi. Advokatura shaxsning huquq va erkinliklarini himoya qilish, odil sudlovni ta’minlash hamda davlat hokimiyati faoliyatida qonun ustuvorligini qaror

toptirishga xizmat qiladi. Mazkur institutning samarali faoliyati, avvalo, advokatlarning kasbiy mustaqilligi va ularni birlashtiruvchi institutsional tuzilmaning rivojlanganligiga bog'liq.

O'zbekiston Respublikasida advokatura faoliyatini muvofiqlashtirish va rivojlantirishda Advokatlar palatasi asosiy institutsional subyekt hisoblanadi. Shu bois Advokatlar palatasi faoliyatini huquqiy va institutsional jihatdan takomillashtirish masalasi zamonaviy islohotlar sharoitida dolzarb ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etmoqda.

Amaldagi qonunchilikka ko'ra, Advokatlar palatasi advokatlarning kasbiy manfaatlarini himoya qiluvchi, advokatlik faoliyatini muvofiqlashtiruvchi va kasbiy standartlarni belgilovchi o'zini o'zi boshqaruvchi tashkilot sifatida e'tirof etiladi. Biroq amaliyot shuni ko'rsatadiki, palataning huquqiy maqomi bilan uning real faoliyati o'rtasida muayyan nomuvofiqliklar mavjud.

Xususan, palataning davlat organlari bilan o'zaro munosabatlarida institutsional mustaqillik yetarli darajada aniq huquqiy kafolatlanmagan. Bu holat advokatura institutining o'zini o'zi boshqarish tamoyiliga to'liq mos kelmasligi hamda advokatlik faoliyatiga tashqi ta'sir ehtimolini yuzaga keltirishi mumkin. Shuningdek, palata organlarining vakolatlari, ularning shakllanish tartibi va qarorlar qabul qilish mexanizmlarida aniqlik va shaffoflik yetishmasligi kuzatiladi.

Advokatlar palatasi faoliyatini rivojlantirishning muhim yo'nalishlaridan biri uning huquqiy asoslarini takomillashtirishdan iborat. Avvalo, palataning huquqiy maqomini yanada aniq belgilash va uning mustaqilligini qonun darajasida mustahkamlash zarur.

Bu borada palataning davlat organlaridan institutsional jihatdan mustaqilligini kafolatlovchi normalarni kuchaytirish, uning ichki faoliyatiga noqonuniy yoki asossiz aralashuvlarning oldini olish mexanizmlarini joriy etish muhim ahamiyatga ega. Shu bilan birga, advokatlarning kasbiy huquqlari va faoliyat kafolatlarini mustahkamlash, ularni amalda samarali ishlashini ta'minlovchi huquqiy mexanizmlarni rivojlantirish zarur.

Intizomiy ishlarni ko'rib chiqish tartibini takomillashtirish ham muhim masalalardan biridir. Ushbu jarayonda adolatlilik, xolislik va ochiqlik tamoyillarini kuchaytirish advokatlik kasbining nufuzini oshirish hamda kasbiy hamjamiyat ishonchini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Huquqiy islohotlar bilan bir qatorda institutsional rivojlanish ham Advokatlar palatasi faoliyatini takomillashtirishda muhim rol o'ynaydi. Avvalo, palataning ichki

boshqaruv tizimini demokratlashtirish, uning organlarini shakllantirishda advokatlarning real va teng ishtirokini ta'minlash zarur.

Institutsional takomillashtirishning muhim yo'nalishlaridan biri palata faoliyatida ochiqlik va shaffoflikni kuchaytirishdir. Bu borada raqamli texnologiyalarni joriy etish, elektron reyestrlar va ochiq axborot platformalarini rivojlantirish muhim ahamiyatga ega. Mazkur chora-tadbirlar palata faoliyatining samaradorligini oshirish, korrupsiyaviy xavflarni kamaytirish va jamoatchilik nazoratini kuchaytirishga xizmat qiladi.

Shuningdek, advokatlarning kasbiy malakasini oshirish, uzluksiz ta'lim tizimini rivojlantirish va ilg'or xalqaro tajribani joriy etish ham institutsional islohotlarning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Bu jarayonda Advokatlar palatasining muvofiqlashtiruvchi va tashkiliy roli yanada kuchaytirilishi lozim.

Xulosa qilib aytganda, Advokatlar palatasi faoliyatini takomillashtirishning huquqiy va institutsional yo'llari o'zaro uzviy bog'liq bo'lib, ular bir-birini to'ldiradi. Palataning huquqiy maqomini mustahkamlash, institutsional mustaqilligini ta'minlash, boshqaruv tizimini demokratlashtirish va faoliyatida ochiqlik tamoyillarini kuchaytirish advokatura institutining barqaror rivojlanishini ta'minlaydi.

Mazkur yo'nalishdagi islohotlar natijasida advokatlarning kasbiy mustaqilligi va huquqiy kafolatlari kuchayadi, advokatura institutining jamiyatdagi nufuzi oshadi hamda fuqarolarning malakali yuridik yordam olish huquqi yanada samarali ta'minlanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. 01.05.2023 <https://lex.uz/docs/-6445145>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022 – 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi 60-sonli Farmoni. <https://lex.uz/uz/docs/-5841063>.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Advokatlik faoliyatini tartibga solish to'g'risida"gi Farmoni. 12.05.2018 O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari to'plami, 2018.
4. O'zbekiston Respublikasining «Advokatlik faoliyatining kafolatlari va advokatlarning ijtimoiy himoyasi to'g'risida»gi Qonuni. 25.12.1998 <https://lex.uz/uz/docs/-29626>
5. Давлятов В.Х. Адвокатура институтини такомиллаштиришда адвокатлик тузилмалари ва ўзини ўзи бошқариш органининг ҳуқуқий мақоми масалалари // Монография. –

- Т.: “Impress Media”, 2021. – 292 б.
6. Саламова М. Некоторые вопросы профессиональной подготовки адвокатов в Узбекистане //Наука и инновации в интересах национального и глобального развития. – 2025. – Т. 1. – №. 1. – С. 95-98.
 7. Бобожонов Б.М. Адвокатура институтининг ривожланиш йўналишлари. – Т.: “Адлия нашриёти”, 2020. – 156 б.
 8. Давлятов В. Особенности деятельности органов адвокатского самоуправления в романо-германской системе права //Общество и инновации. – 2024. – Т. 5. – №. 1/S. – С. 229-233.

LIST OF REFERENCES

1. The Constitution of the Republic of Uzbekistan. May 1, 2023.<https://lex.uz/docs/-6445145>
2. Decree of the President of the Republic of Uzbekistan No. 60 dated January 28, 2022, “On the Development Strategy of New Uzbekistan for 2022–2026.”<https://lex.uz/uz/docs/-5841063>
3. Decree of the President of the Republic of Uzbekistan “On the Regulation of Advocacy Activity.” May 12, 2018. Collection of Legislative Acts of the Republic of Uzbekistan, 2018.
4. Law of the Republic of Uzbekistan “On Guarantees of Advocacy Activity and Social Protection of Advocates.” December 25, 1998.<https://lex.uz/uz/docs/-29626>
5. Davlyatov, V. Kh. Issues of the Legal Status of Advocacy Structures and Self-Government Bodies in Improving the Institution of Advocacy. Monograph. Tashkent: Impress Media, 2021. 292 p.
6. Salamova, M. Some Issues of Professional Training of Advocates in Uzbekistan. Science and Innovations in the Interests of National and Global Development, 2025, Vol. 1, No. 1, pp. 95–98.
7. Bobojonov, B. M. Directions for the Development of the Institution of Advocacy. Tashkent: Adliya Publishing House, 2020. 156 p.
8. Davlyatov, V. Peculiarities of the Activities of Bodies of Advocates’ Self-Government in the Romano-Germanic Legal System. Society and Innovations, 2024, Vol. 5, No. 1/S, pp. 229–233.